ODPORÚČANIA

ODPORÚČANIE RADY (EÚ) 2022/2547

z 13. decembra 2022,

ktorým sa mení odporúčanie Rady (EÚ) 2022/107 o koordinovanom prístupe na uľahčenie bezpečného voľného pohybu počas pandémie COVID-19

(Text s významom pre EHP)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 21 ods. 2, článok 168 ods. 6 a článok 292 prvú a druhú vetu,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Rada 25. januára 2022 prijala odporúčanie (EÚ) 2022/107 ([1]). Odporúčanie (EÚ) 2022/107 sa v oblasti obmedzení voľného pohybu v súvislosti s pandémiou COVID-19 riadi individuálnym prístupom, keďže sa v ňom stanovuje, že na osobu, ktorá má platný preukaz vydaný na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/953 ([2]) (ďalej len „digitálny COVID preukaz EÚ“), by sa v zásade nemali vzťahovať žiadne ďalšie obmedzenia, ako sú testy alebo karanténa, a to bez ohľadu na miesto jej odchodu v rámci Únie. Od osôb, ktoré nemajú platný digitálny COVID preukaz EÚ, by sa mohlo vyžadovať, aby pred príchodom alebo najneskôr 24 hodín po príchode absolvovali test. Odporúčaním (EÚ) 2022/107 sa zároveň prispôsobila metodika semaforovej mapy znázorňujúcej epidemiologickú situáciu v celej Únii na regionálnej úrovni, ktorá bola zavedená odporúčaním Rady (EÚ) 2020/1475 ([3]) a ktorú týždenne uverejňovalo Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb.

(2) Dňa 25. novembra 2021, keď Komisia prijala svoj návrh ([4]), ktorý bol neskôr prijatý ako odporúčanie Rady (EÚ) 2022/107, bola epidemiologická situácia týkajúca sa pandémie COVID-19 výrazne odlišná od tej dnešnej. V tom čase v Únii stále prevládal znepokojujúci variant delta obavy. O viac než desať mesiacov neskôr sa dominantným variantom v Únii (v podobe rôznych subvariantov) stal vysoko prenosný variant omikron.

(3) Omikron vedie v porovnaní s predchádzajúcim variantom delta k menej závažnému priebehu ochorenia, čo možno aspoň čiastočne pripísať ochrannému účinku očkovania a predchádzajúcej infekcie ([5]). V dôsledku toho a v kombinácii s vyššou mierou ochrany vyplývajúcou z očkovania a predchádzajúcich infekcií je tlak na systémy zdravotnej starostlivosti momentálne na zvládnuteľnej úrovni, a to aj v čase krátkodobých vrcholov epidémie, medzi ktoré patrila napríklad vlna spôsobená subvariantmi omikron BA.4 a BA.5 počas leta 2022.

(4) Akékoľvek obmedzenia voľného pohybu zavedené v reakcii na pandémiu COVID-19 nesmú presahovať rámec toho, čo je nevyhnutne potrebné na ochranu verejného zdravia. Ako sa uvádza v bodoch 1 a 2 odporúčania (EÚ) 2022/107, všetky takéto opatrenia by sa mali v súlade so zásadami nevyhnutnosti a primeranosti zrušiť hneď, keď to umožní epidemiologická situácia. Do augusta 2022 všetky členské štáty zrušili všetky opatrenia ovplyvňujúce voľný pohyb osôb v Únii vrátane požiadavky, aby cestujúci mali digitálny COVID preukaz EÚ.

([1]) Odporúčanie Rady (EÚ) 2022/107 z 25. januára 2022 o koordinovanom prístupe na uľahčenie bezpečného voľného pohybu počas pandémie COVID-19, ktorým sa nahrádza odporúčanie (EÚ) 2020/1475 (Ú. v. EÚ L 18, 27.1.2022, s. 110).

([2]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/953 zo 14. júna 2021 o rámci pre vydávanie, overovanie a uznávanie interoperabilných potvrdení o očkovaní proti ochoreniu COVID-19, o vykonaní testu a prekonaní tohto ochorenia (digitálny COVID preukaz EÚ) s cieľom uľahčiť voľný pohyb počas pandémie ochorenia COVID-19 (Ú. v. EÚ L 211, 15.6.2021, s. 1).

([3]) Odporúčanie Rady (EÚ) 2020/1475 z 13. októbra 2020 o koordinovanom prístupe k obmedzeniu voľného pohybu v reakcii na pandémiu COVID-19 (Ú. v. EÚ L 337, 14.10.2020, s. 3).

([4]) Návrh odporúčania Rady o koordinovanom prístupe s cieľom uľahčiť bezpečný voľný pohyb počas pandémie COVID-19, ktorým sa nahrádza odporúčanie (EÚ) 2020/1475 [COM(2021) 749 final].

([5]) https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/latest-evidence/clinical.

(5) Prístup stanovený v odporúčaní (EÚ) 2022/107 by sa preto mal upraviť. Odporúčanie by sa malo predovšetkým zmeniť tak, aby sa v ňom uvádzalo, že členské štáty by v zásade nemali zavádzať žiadne obmedzenia voľného pohybu osôb súvisiace s pandémiou z dôvodu ochrany verejného zdravia. Vlna z leta 2022 je príkladom toho, ako vysoká cirkulácia vírusu spôsobená vznikom nového znepokojujúceho variantu nemusí nutne viesť k výraznému tlaku na vnútroštátne systémy zdravotnej starostlivosti. To poukazuje na dôležitosť obozretného prístupu pri zvažovaní zavedenia obmedzení voľného pohybu osôb na základe počtu prípadov alebo na základe výskytu nového variantu.

(6) Globálna pandémia COVID-19 sa však neskončila. Nie je možné vylúčiť nové vlny infekcií, ktoré môžu spôsobiť zhoršenie epidemiologickej situácie, a to aj v dôsledku vzniku nových variantov vzbudzujúcich obavy alebo vyžadujúcich si pozornosť. Z tohto dôvodu je dôležité pokračovať v koordinácii úsilia v oblasti pripravenosti v celej Únii. V rámci tohto úsilia Európsky parlament a Rada 29. júna 2022 predĺžili obdobie uplatňovania nariadenia (EÚ) 2021/953 o digitálnom COVID preukaze EÚ do 30. júna 2023.

(7) Predĺžením rámca digitálneho COVID preukazu EÚ sa zaručí, že občania Únie budú môcť naďalej využívať výhody interoperabilných a vzájomne uznávaných potvrdení o očkovaní proti ochoreniu COVID-19, o vykonaní testu a prekonaní tohto ochorenia v situáciách, v ktorých by členské štáty mohli považovať za potrebné dočasne opäť zaviesť určité obmedzenia voľného pohybu z dôvodu ochrany verejného zdravia. Zároveň je dôležité zdôrazniť, že nariadenie (EÚ) 2021/953 nijakým spôsobom neukladá členským štátom povinnosť vyžadovať v súvislosti s uplatňovaním práva na voľný pohyb dôkaz o očkovaní, vykonaní testu alebo prekonaní ochorenia.

(8) Ak sa členský štát v reakcii na výrazné zhoršenie epidemiologickej situácie predsa len domnieva, že obmedzenia voľného pohybu sú potrebné na ochranu verejného zdravia a primerané, tieto obmedzenia by sa mali obmedziť výhradne na požiadavku, aby cestujúci mali platný digitálny COVID preukaz EÚ. Najmä osoby cestujúce v rámci Únie, ktoré majú platný digitálny COVID preukaz EÚ, by v takýchto situáciách nemali mať povinnosť podrobiť sa karanténe, samoizolácii ani ďalšiemu testovaniu. Pri určovaní toho, či by sa situácia mala považovať za závažné zhoršenie epidemiologickej situácie, by členské štáty mali zohľadniť najmä tlak na svoj systém zdravotnej starostlivosti v dôsledku ochorenia COVID-19, najmä z hľadiska počtu prijatých pacientov a pacientov aktuálne hospitalizovaných v nemocniciach a na jednotkách intenzívnej starostlivosti, závažnosť cirkulujúcich variantov vírusu SARS-CoV-2, ako aj informácie, ktoré poskytlo Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb, pokiaľ ide o vývoj epidemiologickej situácie. V tejto súvislosti Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb uverejňuje príslušné údaje o vývoji epidemiologickej situácie.

(9) Vzhľadom na to, že domáce faktory za normálnych okolností viac ovplyvňujú epidemiologickú situáciu ako cezhraničné cestovanie, by členské štáty mali takisto posúdiť, či je pravdepodobné, že takéto obmedzenia budú mať pozitívny vplyv na epidemiologickú situáciu vrátane výrazného zníženia tlaku na vnútroštátne systémy zdravotnej starostlivosti. V takýchto situáciách môžu byť na spomalenie šírenia ochorenia COVID-19 namiesto cestovných obmedzení vhodné vnútroštátne nefarmaceutické opatrenia, ako je nosenie rúška, vetranie a obmedzenie fyzického kontaktu, ak sa vykonajú včas a komplexne a ak ich spoločnosť uplatní v dostatočnej miere ([6]).

(10) Pokiaľ ide o možnú požiadavku mať platný digitálny COVID preukaz EÚ, v odporúčaní (EÚ) 2022/107 by sa mali zohľadniť zmeny nariadenia (EÚ) 2021/953 zavedené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/1034 ([7]). V prvom rade treba uviesť, že iné členské štáty môžu uznávať digitálne COVID preukazy EÚ vydané osobám, ktoré sa zúčastňujú na klinickom skúšaní vakcín proti ochoreniu COVID-19, a zrušiť pre ne obmedzenia voľného pohybu. Na účely uľahčenia výkonu práva na voľný pohyb občanov Únie, ktorí boli zaočkovaní vakcínou proti ochoreniu COVID-19, v prípade ktorej sa skončil proces WHO na zaradenie do zoznamu na núdzové

([6]) Pozri aj oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom COVID-19 – Podpora pripravenosti a reakcie EÚ: pohľad do budúcnosti [COM(2022) 190 final].

([7]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/1034 z 29. júna 2022, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2021/953 o rámci pre vydávanie, overovanie a uznávanie interoperabilných potvrdení o očkovaní proti ochoreniu COVID-19, o vykonaní testu a prekonaní tohto ochorenia (digitálny COVID preukaz EÚ) s cieľom uľahčiť voľný pohyb počas pandémie ochorenia COVID-19 (Ú. v. EÚ L 173, 30.6.2022, s. 37).

použitie, sa členským štátom zároveň odporúča, aby uznávali digitálne COVID preukazy EÚ vydané na základe podania takýchto vakcín. Okrem toho teraz možno vydávať potvrdenia o vykonaní testu a potvrdenia o prekonaní ochorenia na základe laboratórnych antigénových analýz.

(11) Určité kategórie cestujúcich by sa vzhľadom na ich osobitnú situáciu alebo plnenie úloh zásadného významu mali pri plnení týchto úloh zásadného významu oslobodiť od prípadnej požiadavky mať digitálny COVID preukaz EÚ. Vzhľadom na aktuálnu bezpečnostnú situáciu je dôležité, aby boli v tomto zozname výslovne zahrnutí diplomati, pracovníci medzinárodných organizácií, osoby pozvané medzinárodnými organizáciami, vojenský personál, humanitárni pracovníci a pracovníci civilnej ochrany. Zoznam by mal zahŕňať aj osoby uvedené v článku 2 vykonávacieho rozhodnutia Rady (EÚ) 2022/382 ([8]) a mal by byť v súlade s odporúčaním Rady (EÚ) 2022/2548 ([9]). Súčasne by to však členským štátom nemalo brániť v tom, aby týmto kategóriám osôb ponúkli možnosť očkovania a testovania.

(12) V záujme schopnosti rýchlej reakcie na novovznikajúce varianty SARS-CoV-2 by sa mala zachovať „núdzová brzda“, to znamená možnosť prijať iné dodatočné opatrenia k digitálnemu COVID preukazu EÚ. Tento postup „núdzovej brzdy“ by sa mohol použiť v reakcii na vznik nového znepokojujúceho variantu vírusu SARS-CoV-2 alebo jeho variantu vyžadujúceho si pozornosť s cieľom spomaliť jeho šírenie formou cestovných obmedzení, získať čas na mobilizáciu núdzovej kapacity nemocníc a spustiť vývoj vakcín. Mohol by sa použiť aj v situáciách, keď sa epidemiologická situácia rýchlo a závažne zhorší spôsobom, ktorý naznačuje vznik nového variantu vírusu SARS-CoV-2 vzbudzujúceho obavy alebo vyžadujúceho si pozornosť.

(13) Ak členský štát zavedie požiadavku na predloženie platného digitálneho COVID preukazu EÚ alebo ak prijme dodatočné opatrenia v súlade s postupom núdzovej brzdy, mal by o tom bezodkladne informovať Komisiu a ostatné členské štáty prostredníctvom siete integrovanej politickej reakcie na krízu (IPCR) a poskytnúť informácie o dôvodoch, očakávanom vplyve, nadobudnutí účinnosti a dĺžke trvania akýchkoľvek takýchto cestovných obmedzení. Mal by pritom uviesť aj informácie, prečo je zavedenie takýchto cestovných obmedzení v súlade so zásadami nevyhnutnosti a primeranosti, napríklad z dôvodu osobitej geografickej situácie dotknutého členského štátu alebo mimoriadnej zraniteľnosti jeho vnútroštátneho systému zdravotnej starostlivosti. Zároveň by sa tak mal zaistiť súlad s pravidlami o cestovaní z tretích krajín. S cieľom zabezpečiť účinnú koordináciu na úrovni Únie by sa v prípade, že určitý členský štát začne uplatňovať núdzovú brzdu, mala urýchlene zvolať sieť IPCR, aby preskúmala situáciu.

(14) V záujme získania včasných, relevantných a reprezentatívnych informácií o vzniku a cirkulácii variantov vírusu SARS-CoV-2 vzbudzujúcich obavy alebo vyžadujúcich si pozornosť by členské štáty mali posudzovať cirkuláciu rôznych variantov SARS-CoV-2 v rámci komunity tak, že vyberú reprezentatívne vzorky na sekvenovanie, vykonajú genetickú charakterizáciu a nahlásia výsledky typizácie variantov v súlade s usmernením o sekvenovaní, ktoré vydalo Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb ([10]).

(15) Naďalej je dôležité zaistiť aj to, aby informácie o akýchkoľvek nových opatreniach boli čo najskôr verejne dostupné. Ako uviedla Komisia vo svojom oznámení z 2. septembra 2022 ([11]), členské štáty by mali robiť maximum pre to, aby boli potenciálni cestujúci dobre informovaní o možných cestovných obmedzeniach, ktorým môžu čeliť pri vstupe do iného členského štátu. Webová platforma Re-open EU zostáva hlavným referenčným miestom pre každého, kto cestuje v rámci Únie.

([8]) Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2022/382 zo 4. marca 2022, ktorým sa konštatuje skutočnosť, že došlo k hromadnému prílevu vysídlených osôb z Ukrajiny v zmysle článku 5 smernice 2001/55/ES, a zavádza sa dočasná ochrana (Ú. v. EÚ L 71, 4.3.2022, s. 1).

([9]) Odporúčanie Rady (EÚ) 2022/2548 z 13. decembra 2022 o koordinovanom prístupe k cestovaniu do Únie počas pandémie COVID-19, ktorým sa nahrádza odporúčanie Rady (EÚ) 2020/912 (pozri stranu 146 tohto úradného vestníka).

([10]) https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/methods-detection-and-characterisation-sars-cov-2-variants-second-update.

([11]) Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Reakcia EÚ na COVID-19: príprava na jeseň a zimu 2023 [COM(2022) 452 final].

(16) Je vhodné skončiť s používaním semaforovej mapy, ktorú uverejňovalo Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb od prijatia odporúčania (EÚ) 2020/1475 v októbri 2020. Metodika tejto mapy bola viackrát upravená vzhľadom na epidemiologický vývoj. Jej posledná podoba, ktorá používala 14-dňovú mieru oznámených prípadov váženú podľa zaočkovanosti, vychádzala zo skúseností s variantom delta. Vysoký počet infekcií spôsobených variantom omikron viedol k tomu, že veľká časť mapy bola „tmavočervená“, hoci všetky členské štáty zrušili obmedzenia voľného pohybu. Keďže členské štáty upravili svoje režimy testovania, viaceré regióny boli označené ako „tmavosivé“, keďže nahlasovaná miera testovania klesla pod hranicu stanovenú v odporúčaní (EÚ) 2022/107. Toto nové zameranie testovacích stratégií smerom k reprezentatívnym vzorkám obyvateľstva sa v dohľadnej budúcnosti nezmení. V dôsledku toho semaforová mapa už primeraným spôsobom neodráža epidemiologickú situáciu v Únii. Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb na základe diskusií s členskými štátmi a Komisiou už v júli 2022 uverejňovanie tejto mapy dočasne pozastavilo.

(17) V dôsledku toho by sa spolu so semaforovou mapou mali z odporúčania (EÚ) 2022/107 vypustiť aj odkazy na osobitné dodatočné opatrenia pre osoby cestujúce z „tmavočervených“ oblastí.

(18) Povinné predkladanie formulárov na vyhľadanie cestujúceho (FVC) v súvislosti s cestovaním v rámci EÚ na účely vyhľadávania kontaktov predstavuje dodatočnú požiadavku pri výkone práva na voľný pohyb. Takáto požiadavka je preto oprávnená len vtedy, keď je to nevyhnutné a primerané. Členské štáty by predovšetkým nemali požadovať predkladanie FVC od cestujúcich, ktorí využívajú súkromnú prepravu, či už automobil, bicykel alebo pešiu chôdzu. Dôvod je ten, že expozícia takýchto cestujúcich je nevyhnutne menej intenzívna ako v prípade verejnej dopravy a že títo cestujúci zvyčajne poznajú identitu osôb, ktoré cestujú s nimi.

(19) Zároveň v prípade, že členské štáty budú chcieť aktivovať vyhľadávanie kontaktov cezhraničných cestujúcich, majú na výmenu údajov o cestujúcich k dispozícii spoločné nástroje, ako je digitálny formulár na vyhľadanie cestujúceho EÚ a modul selektívnej výmeny údajov systému včasného varovania a reakcie, pričom cieľom je zlepšiť možnosti vyhľadávania kontaktov zo strany členských štátov a zároveň obmedziť zaťaženie cestujúcich a prevádzkovateľov dopravy. Členské štáty by na účely vyhľadávania kontaktov mohli takisto zvážiť využívanie existujúcich údajov o cestujúcich, aby sa vyhli potrebe predkladania FVC, a to podľa možnosti v súlade s vnútroštátnym právom a pravidlami o ochrane údajov.

(20) Komisia by s podporou Európskeho centra pre prevenciu a kontrolu chorôb mala pokračovať v pravidelnom preskúmavaní odporúčania (EÚ) 2022/107 a svoje zistenia by mala predkladať Rade na zváženie spolu s prípadným návrhom na zmenu odporúčania,

PRIJALA TOTO ODPORÚČANIE:

Odporúčanie (EÚ) 2022/107 sa mení takto:

(1) Za bodom 10 sa nadpis „Koordinovaný rámec na uľahčenie bezpečného voľného pohybu počas pandémie COVID19“ nahrádza takto:

„Koordinovaný rámec týkajúci sa voľného pohybu počas pandémie COVID-19“.

(2) Bod 11 sa nahrádza takto:

„11. Členské štáty by nemali ukladať žiadne obmedzenia práva na voľný pohyb osôb súvisiace s pandémiou z dôvodov ochrany verejného zdravia, s výnimkou situácií uvedených v bodoch 11a a 22.“

(3) Vkladajú sa tieto body 11a, 11b a 11c:

„11a. Bez toho, aby bol dotknutý postup núdzovej brzdy uvedený v bode 22, by členský štát mal zaviesť obmedzenia práva na voľný pohyb osôb súvisiace s pandémiou z dôvodov ochrany verejného zdravia len v súlade so všeobecnými zásadami uvedenými v bodoch 1 až 10 a v reakcii na závažné zhoršenie epidemiologickej situácie.

Pri určovaní toho, či by sa situácia na účely prvého odseku mala považovať za závažné zhoršenie, by členské štáty mali zohľadniť predovšetkým tlak na svoj systém zdravotnej starostlivosti v dôsledku ochorenia COVID-19, najmä z hľadiska počtu prijatých pacientov a pacientov aktuálne hospitalizovaných v nemocniciach a na jednotkách intenzívnej starostlivosti, závažnosť cirkulujúcich variantov vírusu SARS-CoV-2, ako aj informácie, ktoré pravidelne poskytuje Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb, pokiaľ ide o vývoj epidemiologickej situácie.

Dotknutý členský štát by mal pred zavedením takýchto obmedzení posúdiť, či je pravdepodobné, že budú mať pozitívny vplyv na epidemiologickú situáciu vrátane výrazného zníženia tlaku vyvíjaného na vnútroštátne systémy zdravotnej starostlivosti.

11b. Ak členský štát zavedie obmedzenia v súlade s bodom 11a, od cestujúcich by sa malo požadovať len to, aby mali platný digitálny COVID preukaz EÚ vydaný v súlade s nariadením (EÚ) 2021/953, ktorý spĺňa podmienky uvedené v bode 12.

V tejto súvislosti by sa mali uplatňovať tieto výnimky:

a) výnimky z požiadavky mať platný digitálny COVID preukaz EÚ stanovené v bode 16;

b) dodatočné opatrenia prijaté v súlade s postupom núdzovej brzdy stanoveným v bode 22 s cieľom oddialiť šírenie nových variantov vírusu SARS-CoV-2 vzbudzujúcich obavy alebo vyžadujúcich si pozornosť.

11c. Ak členský štát zavedie obmedzenia v súlade s bodom 11a, mal by o tom urýchlene a náležite informovať Komisiu a ostatné členské štáty prostredníctvom siete integrovanej politickej reakcie na krízu (IPCR). Členský štát by mal na uvedený účel poskytnúť tieto informácie:

a) dôvody takejto požiadavky vrátane jej súladu so zásadami nevyhnutnosti a primeranosti;

b) odhad očakávaného vplyvu takejto požiadavky na epidemiologickú situáciu;

c) nadobudnutie účinnosti, v náležitých prípadoch dátum preskúmania a plánované trvanie takejto požiadavky.

Takéto obmedzenia by sa mali navyše prediskutovať v rámci siete IPCR, a to aj s cieľom zaistiť súlad s odporúčaním (EÚ) 2022/2548.“

(4) Bod 12 sa nahrádza takto:

„12. Nasledujúce digitálne COVID preukazy EÚ by sa mali uznávať, ak ich pravosť, platnosť a integritu možno overiť:

a) potvrdenia o očkovaní vydané v súlade s nariadením (EÚ) 2021/953 pre vakcínu proti ochoreniu COVID-19, na ktorú sa vzťahuje článok 5 ods. 5 prvý pododsek uvedeného nariadenia, alebo pre vakcínu proti ochoreniu COVID-19, v prípade ktorej sa skončil proces WHO na zaradenie do zoznamu na núdzové použitie, pričom z týchto potvrdení vyplýva, že ich držiteľ:

— dokončil primárnu vakcinačnú sériu a od poslednej dávky uplynulo aspoň 14 dní alebo

— po dokončení primárnej vakcinačnej série dostal jednu alebo viacero posilňovacích dávok,

za predpokladu, že ešte neuplynulo obdobie uznávania stanovené v nariadení (EÚ) 2021/953.

Členské štáty by takisto mohli uznávať potvrdenia o očkovaní vydané pre iné vakcíny proti ochoreniu COVID-19, na ktoré sa vzťahuje článok 5 ods. 5 druhý pododsek nariadenia (EÚ) 2021/953, alebo potvrdenia o očkovaní vydané v súlade s článkom 5 ods. 5 štvrtým pododsekom nariadenia (EÚ) 2021/953.

Na základe ďalších vedeckých dôkazov by Komisia mala pravidelne prehodnocovať prístup stanovený v písmene a);

b) potvrdenia o vykonaní testu vydané v súlade s nariadením (EÚ) 2021/953, v ktorých sa uvádza negatívny výsledok testu, získané:

— najviac 72 hodín pred odchodom v prípade molekulárneho testu amplifikácie nukleových kyselín (NAAT) alebo

— najviac 24 hodín pred odchodom v prípade antigénového testu uvedeného v spoločnom zozname antigénových testov na COVID-19 pre EÚ, ktorý schválil Výbor pre zdravotnú bezpečnosť ([12]).

Na účely cestovania v rámci uplatňovania práv na voľný pohyb by členské štáty mali uznávať obidva typy testov.

Členské štáty by sa mali snažiť zabezpečiť, aby sa potvrdenia o vykonaní testu vydávali čo najskôr po odbere testovanej vzorky;

c) potvrdenia o prekonaní ochorenia vydané v súlade s nariadením (EÚ) 2021/953, za predpokladu, že ešte neuplynulo obdobie platnosti stanovené v uvedenom nariadení."

(5) Bod 15 sa nahrádza takto:

„15. Ak členský štát zavedie požiadavku mať platný digitálny COVID preukaz EÚ, mohlo by sa od osôb, ktoré ho nemajú, požadovať, aby pred príchodom alebo najneskôr 24 hodín po príchode podstúpili test NAAT alebo antigénový test uvedený v spoločnom zozname antigénových testov na COVID-19 pre EÚ. Nevzťahuje sa to na osoby oslobodené od požiadavky byť držiteľom digitálneho COVID preukazu EÚ v súlade s bodom 16."

(6) V bode 16 sa písmeno a) nahrádza takto:

„a) tieto kategórie cestujúcich, ktorí vykonávajú úlohu zásadného významu alebo ktorých cesta je nevyhnutná, pri vykonávaní takejto úlohy alebo nevyhnutnej cesty:

— pracovníci v doprave alebo poskytovatelia dopravných služieb vrátane vodičov a posádok nákladných vozidiel prepravujúcich tovar na použitie na danom území, ako aj vozidiel, ktoré cez územie iba tranzitujú,

— zdravotnícki pracovníci, výskumníci v oblasti zdravia a pracovníci v oblasti starostlivosti o starších ľudí,

— osoby cestujúce z naliehavých zdravotných alebo rodinných dôvodov,

— diplomati, pracovníci medzinárodných organizácií, osoby pozvané medzinárodnými organizáciami, vojenský personál, humanitárni pracovníci, pracovníci civilnej ochrany a osoby, na ktoré sa vzťahuje článok 2 vykonávacieho rozhodnutia Rady (EÚ) 2022/382 ([13]),

— tranzitní cestujúci,

— námorníci,

— osoby, ktorých práca sa týka kritickej alebo inak dôležitej infraštruktúry."

(7) Za bodom 16 sa nadpis „Semaforová mapa EÚ a výnimky a z nich vychádzajúce dodatočné opatrenia" vypúšťa.

(8) Body 17, 18 a 19 sa vypúšťajú.

(9) V bode 20 sa druhý odsek nahrádza takto:

„Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb by na účely podpory členských štátov malo naďalej uverejňovať informácie a údaje o variantoch vírusu SARS-CoV-2 vzbudzujúcich obavy alebo vyžadujúcich si pozornosť."

(10) Body 21, 22 a 23 sa nahrádzajú takto:

„21. Členské štáty by mali posúdiť cirkuláciu rôznych variantov SARS-CoV-2 v rámci komunity tak, že vyberú reprezentatívne vzorky na sekvenovanie, vykonajú genetickú charakterizáciu a nahlásia výsledky typizácie variantov v súlade s usmernením o sekvenovaní, ktoré vydalo Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb.

([12]) Dostupné tu: https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/public-health/high-quality-covid-19-testing_en.

([13]) Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2022/382 zo 4. marca 2022, ktorým sa konštatuje skutočnosť, že došlo k hromadnému prílevu vysídlených osôb z Ukrajiny v zmysle článku 5 smernice 2001/55/ES, a zavádza sa dočasná ochrana (Ú. v. EÚ L 71, 4.3.2022, s. 1).

22. Ak v reakcii na vznik nových variantov vírusu SARS-CoV-2 vzbudzujúcich obavy alebo vyžadujúcich si pozornosť členský štát požaduje od cestujúcich vrátane držiteľov digitálneho COVID preukazu EÚ, aby sa po vstupe na jeho územie podrobili karanténe alebo samoizolácii alebo aby sa otestovali na infekciu vírusom SARS-CoV-2, alebo ak držiteľom takýchto preukazov ukladá iné obmedzenia, mal by o tom prostredníctvom siete IPCR bezodkladne informovať Komisiu a ostatné členské štáty, a to aj poskytnutím informácií uvedených v bode 11a tohto odporúčania a v článku 11 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/953. Ak je to možné, takéto informácie by sa mali poskytnúť 48 hodín pred zavedením takýchto nových obmedzení. Takéto opatrenia by sa vždy, keď je to možné, mali obmedziť na regionálnu úroveň. Členské štáty by mali pred inými opatreniami uprednostňovať testovanie.

To by malo platiť aj v situáciách, keď sa epidemiologická situácia rýchlo a závažne zhorší spôsobom, ktorý naznačuje vznik nového variantu vírusu SARS-CoV-2 vzbudzujúceho obavy alebo vyžadujúceho si pozornosť.

23. Ak členský štát aktivuje núdzovú brzdu a v dôsledku toho vyžaduje, aby pracovníci v doprave a poskytovatelia dopravných služieb absolvovali test na infekciu COVID-19, mali by sa použiť rýchle antigénové testy a nemala by sa vyžadovať karanténa; tento postup by nemal viesť k narušeniu dopravy. Ak by došlo k narušeniu dopravy alebo dodávateľského reťazca, členské štáty by mali akékoľvek takéto požiadavky na systematické testovanie bezodkladne zrušiť alebo odvolať, aby sa zachovalo fungovanie „zelených jazdných pruhov“. Okrem toho by sa od iných kategórií cestujúcich, na ktorých sa vzťahuje bod 16 písm. a) a b), nemalo vyžadovať, aby sa podrobili karanténe alebo samoizolácii.“

(11) Bod 24 sa nahrádza takto:

„Ak členský štát zvažuje spustenie núdzovej brzdy v reakcii na vznik nového variantu SARS-CoV-2 vzbudzujúceho obavy alebo vyžadujúceho si pozornosť, do nasledujúcich 48 hodín by sa malo zvolať zasadnutie siete IPCR s cieľom prerokovať potrebu koordinovaných opatrení v celej EÚ na oddialenie šírenia nového variantu, a to v úzkej spolupráci s Komisiou a s podporou Európskeho centra pre prevenciu a kontrolu chorôb. Počas takéhoto koordinačného stretnutia by mal dotknutý členský štát vysvetliť, prečo zvažuje spustenie núdzovej brzdy. Prerokované opatrenia by mali členské štáty v náležitom prípade vykonávať koordinovaným spôsobom.

Na základe pravidelného posudzovania nových dôkazov o variantoch vykonávaného Európskym centrom pre prevenciu a kontrolu chorôb, relevantných rokovaní o otázkach verejného zdravia vo Výbore pre zdravotnú bezpečnosť a analýz poskytnutých európskou expertnou skupinou pre varianty vírusu SARS-CoV-2 môže Komisia navrhnúť aj to, aby o novom variante vírusu SARS-CoV-2 vzbudzujúcom obavy alebo vyžadujúcom si pozornosť rokovala Rada.“

(12) Bod 27 sa nahrádza takto:

„27. Ak v kontexte bodu 11a alebo 22 členské štáty vyžadujú, aby osoby cestujúce na ich územie prostriedkami hromadnej dopravy s vopred prideleným sedadlom alebo kabínou predložili formuláre na vyhľadanie cestujúceho (FVC) na účely vyhľadávania kontaktov v súlade s požiadavkami na ochranu údajov, nabádajú sa, aby využívali digitálny formulár EÚ na vyhľadanie cestujúceho, ktorý bol vyvinutý v rámci EU Healthy Gateways ([14]), a využívali funkciu selektívnej výmeny údajov systému včasného varovania a reakcie (EWRS) zriadeného článkom 8 rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 1082/2013/EÚ ([15]) vrátane akýchkoľvek relevantných štruktúrovaných informácií pre cezhraničné sledovanie kontaktov. Členské štáty by nemali požadovať predkladanie FVC v prípade cesty s využitím súkromnej prepravy. Ak to umožňuje vnútroštátne právo a ak je to v súlade s pravidlami o ochrane údajov, členské štáty by mohli na účely vyhľadávania kontaktov takisto zvážiť použitie existujúcich údajov o cestujúcich.“

(13) Body 29 a 30 sa nahrádzajú takto:

„29. V súlade s článkom 11 nariadenia (EÚ) 2021/953 by členské štáty mali príslušným zainteresovaným stranám a širokej verejnosti poskytnúť jasné, komplexné a včasné informácie o všetkých opatreniach, ktoré majú vplyv na výkon práva na voľný pohyb, a o všetkých súvisiacich požiadavkách, ako je napríklad potreba vyplniť FVC. To zahŕňa aj informácie o zrušení alebo neexistencii takýchto požiadaviek. Tieto informácie by sa taktiež mali uverejňovať v strojovo čitateľnom formáte.

([14]) https://www.euplf.eu/en/home/index.html.

([15]) Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1082/2013/EÚ z 22. októbra 2013 o závažných cezhraničných ohrozeniach zdravia, ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 2119/98/ES (Ú. v. EÚ L 293, 5.11.2013, s. 1).

30. Tieto informácie by mali členské štáty pravidelne aktualizovať a mali by sa včas sprístupniť aj na webovej platforme Re-open EU. Členské štáty by tiež mali prostredníctvom platformy Re-open EU poskytovať informácie o akomkoľvek vnútroštátnom používaní digitálneho COVID preukazu EÚ.

    Informácie o akýchkoľvek nových opatreniach by sa mali uverejniť čo najskôr a spravidla aspoň 24 hodín pred ich nadobudnutím účinnosti, berúc do úvahy skutočnosť, že v prípade epidemiologických núdzových situácií je potrebná určitá flexibilita.“

(14) Príloha sa vypúšťa.

V Bruseli 13. decembra 2022

Za Radu
predseda
M. BEK